รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

The Model of Professional Learning Community for the Potential Development in Teachers' Learning Management, Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province.

ชัยรัตน์ เจริญสุข
Chairat Chareonsok
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา
School Director , Nongbuadaengwittaya School
E-mail : chareonsok1976@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา 2) สร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 3) ศึกษาผลของการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ และ 4) ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 คือครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา จำนวน 70 คน ที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถทางด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 คน ในการศึกษาความสอดคล้องขององค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระยะที่ 2 กลุ่มประชากรที่ใช้ยกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือคณะกรรมการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 16 คน กลุ่มประชากรที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา คือนักวิชาการและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 คน และกลุ่มประชากรที่ใช้หาประสิทธิภาพรูปแบบและคู่มือประกอบการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา คือคณะผู้บริหารและคณะครูจากโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ซึ่งประกอบไปด้วย คณะผู้บริหารจำนวน 6 คน คณะครูจำนวน 68 คน ระยะที่ 3 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการทดลองจริง คือ ครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 70 คน และระยะที่ 4 กลุ่มประชากรที่ใช้ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ คือ ครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 70 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และ การทดสอบค่า t (t – test dependent) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ที่มีคะแนนสูงสุดได้แก่ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($PNI_{modified}$) = 0.51 รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันด้านร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ และ ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม ($PNI_{modified}$) = 0.49 ส่วนด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาวิชาชีพมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) = 0.48 สำหรับด้านการส่งเสริมสนับสนุนด้านภาวะผู้นำด้านชุมชนกัลยาณมิตรและด้านการติดตามผลและสะท้อนผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) = 0.47

2. รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยาประกอบไปด้วยประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ 67 ประเด็นได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน 8 ประเด็น 2) ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน10 ประเด็น 3) ด้านร่วมมือร่วมแรงร่วมใจประกอบด้วย 8 ประเด็น 4) ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม 3 ประเด็น 5) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาวิชาชีพ 8 ประเด็น 6) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนด้านภาวะผู้นำ 12 ประเด็น 7) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร 8 ประเด็นและ 8) ด้านการติดตามผลและสะท้อนผล 10 ประเด็น

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยาผลการวิจัยพบว่า

3.1 ผลการประเมินผลการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูภาพรวมการปฏิบัติของคณะครูอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลการประเมินการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยาคณะครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 สมรรถนะประจำสายงานหลังใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ความพึงพอใจของคณะผู้บริหารที่มีต่อครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ,ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู

Abstract

This research aimed to: 1) study the current conditions and desired conditions of the professional learning community in Nongbuadaengwittaya School; 2) create the model of the professional learning community for the potential development in the teachers' learning community in Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province; 3) study the effect of implementing the model of the professional learning community for the potential development in the teachers' learning community in Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province, and 4) evaluate the model of the professional learning community for the potential development in the teachers' learning community in Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province. The population in this research included 4 phases : Phase 1 : 70 upper secondary level teachers in Nongbuadaengwittaya School used for studying the current conditions and desired conditions of professional learning community, and 5 eminent persons with the knowledge and ability in the aspect of the professional learning community for studying the consistency of the professional learning community factors; Phase 2: 16 members of the population group used to draft the professional learning community composing of impelling community of the professional learning community; 5 persons of the population group used for checking the appropriateness of the model and manual of implementing the professional learning community for the potential development in the teachers' learning management, Nongbuadaengwittaya School, including academicians and school directors specializing in the professional learning community; and the population group used for assessing the efficiency of the model and manual of implementing the professional learning community for the potential development in the teachers' learning management, Nongbuadaengwittaya School, covering 6 school directors and 68 teachers from small-sized, medium-sized, and large-sized schools under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Office 30; Phase 3: 70 teachers as the population group used for the true, containing the teachers in the upper secondary education level of Nongbuadaengwittaya School; and Phase 4: the population group used for evaluating the model of the professional learning community consisting of 70 teachers in the upper secondary level. The statistics for the data analysis were the mean, standard deviation, percentage and the t-test dependent samples.

The research findings revealed that:

1. The effects of analyzing the current conditions, desired conditions and the need assessment index ($PNI_{modified}$) of the professional learning community of Nongbuadaengwittaya School found that the value of the need assessment index ($PNI_{modified}$) with the highest scores implying the aspect of the structure of community support ($PNI_{modified}$) = 0.51. The latter included the aspects of the co-ordination of vision and value, the aspects of collaboration and creating social network ($PNI_{modified}$) = 0.49, whereas the aspect of collaborative learning and the aspect the professional development revealing the need assessment value ($PNI_{modified}$) = 0.48. For the aspects of promotion and support, leadership, true friend community and the aspect of follow-up and reflection implying the need assessment value ($PNI_{modified}$) = 0.47.

2. The model of the professional learning community for the potential development of the teachers' in learning management in Nongbuadaengwittaya School comprised 8 factors with 67 issues including the aspects of: 1) community support structure with 8 issues, 2) the aspect of collaborative vision and value with 10 issues, 3) collaboration and unity with 8 issues, 4) the aspect of creating social network with 3 issues, 5) the aspect of collaborative learning and professional development with 8 issues, 6) the aspects of promotion and support and leadership with 12 issues, 7) the aspect of true friend community with 8 issues, and 8) the aspect of follow-ups and reflection with 10 issues.

3. The effects of the implementing trial in the model of the professional learning community for the potential development of the teachers' learning management in Nongbuadaengwittaya School indicated that:

3.1 The evaluation effect of impelling the model of professional learning community for the potential development of the teachers' learning management as a whole implied in the most level.

3.2 The evaluation effect of the reflection following to the model of the professional learning community for the potential development of the teachers' learning management in Nongbuadaengwittaya School, the teachers were satisfied in the most level.

3.3 The competencies in the work lines after implementing the model of the professional learning community for the potential development of the teachers' learning management in Nongbuadaengwittaya School were higher the before implementing the model of the professional learning community statistically significant at 0.05 level.

3.4 The school administrators' satisfaction towards the teachers' managing learning and teaching activities due to the model of the professional learning community as a whole indicated in the most level.

4. The evaluation effect from the model of the professional learning community for the potential development of the teachers' learning management, Nongbuadaengwittaya School, Chaiyaphum Province in the aspects of appropriateness, possibility and usefulness appeared in the most level.

Keywords: : Model, Professional Learning Community, Potential in Teachers' Learning Management.

บทนำ

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแกครูใหญ่โรงเรียนและนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปการศึกษา 2519 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต วันพฤหัสบดี ที่ 3 สิงหาคม 2521 ความในตอนหนึ่งว่า "นักเรียนจำเป็นต่องเรียนรู้วิชาการต่างๆ อย่างกว้างขวาง มิฉะนั้นจะไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตในสมัยปจจุบัน เพราะปจจุบันนี้ โลกเรากำลังเจริญก้าวหนาทางเทคโนโลยี อีกเหตุหนึ่งที่นับวาสำคัญ คือวิชาการทั้งปวงนั้น ถึงจะมีประเภทมากมายเพียงใดก็ตาม แต่เมื่อนำมาใช สร้างสรรค์สิ่งใด ก็ตองใชด้วยกัน หรือต่องนำมาประยุกตเขาด้วยกันเสมอ อย่างกับอาหาร ที่เรารับประทานกว่าจะสำเร็จรูปขึ้นมาให้รับประทานได้ ต่องอาศัยวิชาประสมประสานกันหลายอย่าง และต่องผ่านการปฏิบัติมากมายหลายอย่างหลายตอน ดังนั้นผู้จัดการศึกษา จึงต่องถือเป็นกิจสำคัญ ที่จะสอนให้นักเรียนได้เห็นได้เข้าใจซึมซาบ วาวิชาต่างๆ มีความสัมพันธ์ถึงกัน และมีอุปการะแกกัน ทั้งฝ่ายวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ไม่มีวิชาใด ที่นำมาใชโดยลำพังตัวหรือเฉพาะอย่างได้เลย ครูทุกคนจะต้องสามารถนำวิชาการในหลักสูตร มาสอนให้สัมพันธ์กันให้ได้ และในการให้นักเรียนเรียนรู้นั้น วิชาใดที่เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติได้ ก็จะต่องให้นักเรียนปฏิบัติ เพราะการเรียนรูด้วยประสบการณจากการปฏิบัติ จะทำให้รูจริงและแม่นยำอาจหยิบยกขึ้นมาใชได้เสมอด้วยความเคยชินชำนาญ ผิดกันอย่างตรงกันข้ามกับการสอนให้รูโดยมิได้ลงมือปฏิบัติให้เห็นจริง ซึ่งมักจะกลายเป็น "การเรียนรูเพียงให้สอบได้"หรือ"เรียนรู้เพื่อนำไปลืมทิ้ง"เสียโดยมาก"สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559 : 99)

จากพระบรมราโชวาท ที่ผู้วิจัยได้อัญเชิญมา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ที่กล่าวถึงความหมายของการศึกษาว่าเป็นกระบวนการการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม มาตรา 6 ให้ยึดหลักว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562 : online) ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญามีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดภารกิจหลัก ของการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไป ในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – พ.ศ.2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – พ.ศ.2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – พ.ศ.2579 ที่กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : 10) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2560 – พ.ศ.2579) นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพ เป็นมืออาชีพ และมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง เพื่อเร่งพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนได้ ในส่วนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ได้แก่ การส่งเสริมด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้น เพื่อเป็นแนวคิดของการสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ และมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กร ตลอดจนให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560 : 17)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นการรวมกลุ่มกันทางวิชาการของบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ และคุณภาพของผู้เรียนร่วมกัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมมือร่วมใจ (Collaborative Learning) การเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่ (Lesson Learned) และ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing Learning) อย่างต่อเนื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้สอนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน เป็นความร่วมมือร่วมใจกันทางวิชาการของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกัน ช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เปรียบเสมือนเป็น Assembly Point หรือจุดรวมของนักวิชาชีพ แสดงพลังความสามัคคีของนักวิชาชีพ สองนักรบที่มีพลังที่สุดของนักวิชาชีพ คือ ความอดทน และเวลา การลงมือทำเท่านั้น ที่จะเปลี่ยนความฝันให้เป็นความจริงได้ อีกทั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทำให้ผู้สอนมีความรู้ในสิ่งที่สอน ได้รับการพัฒนา

คุณภาพการจัดการเรียนรู้ตลอดจนสมรรถนะอื่นๆ และจากการที่ผู้สอน ได้รับการพัฒนาดังกล่าวจะส่งผลไปยังคุณภาพของผู้เรียน คือ ความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะและสมรรถนะด้านต่างๆ ตามที่กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้นำมาเป็นประเด็นการเรียนรู้ (วิชัย วงศ์ใหญ่. 2562 : 11-12) นอกจากนี้ชุมชนแห่งการเรียนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีความเชื่อพื้นฐานที่ต้องการช่วยเหลือและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันโดยผ่านกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ (Wells and Feun. 2007 : 141) นอกจากนี้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญซึ่งจากผลการวิจัยยืนยันว่าการดำเนินการในรูปแบบ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สรุปได้ 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ผลดีต่อครูผู้สอนพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลต่อครูผู้สอนกล่าวคือลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น ประเด็นที่ 2 ผลดีต่อผู้เรียนพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลต่อผู้เรียนกล่าวคือสามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้น ติด 0, ร, มส. และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด (วิจารณ์ พานิช. 2555 : 139)

สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครูทั้งระบบ ตั้งแต่วิธีการฝึกอบรมครู การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันระหว่างทำงาน และการกำหนดเกณฑ์ประเมินการเลื่อนวิทยฐานะของครู ให้สอดคล้องกับ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงส่งผลให้เกิดกิจกรรมและความเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาครู ตามมามากมาย ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในด้านนโยบายการบริหารโรงเรียนตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการนั้น เป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างมากของผู้บริหารสถานศึกษา ในการใช้การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาของตน เพื่อกำหนดทิศทางให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community หรือ PLC) ซึ่งรูปแบบการทำงานของครูต้องเปลี่ยนจากทำงาน คนเดียวมาเป็นการทำงานเป็นทีม โดยกำหนดเป้าหมายร่วมกันในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรม ในการทำงาน พัฒนางานอย่างต่อเนื่องเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่ผลสัมฤทธิ์เป็นรายบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพครูและคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (สุภัทรา สภาพอัตถ์. 2562 : 5-6)

โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มุ่งให้บริการด้านการศึกษาอย่างทั่วถึงให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ซึ่งโรงเรียนได้กำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมุ่งหวังเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ และเกิดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเต็มศักยภาพ จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบสามของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

ในปี พ.ศ. 2554 จำแนกตามกลุ่มตัวบ่งชี้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา จำนวนทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินพบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพระดับดีมาก ประกอบไปด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับตัวบ่งชี้รักษาตัวบ่งชี้และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพระดับดี ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพต่ำกว่าระดับดี ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับคุณภาพ พอใช้ และ ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด ระดับคุณภาพพอใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2554 : 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาและติดตามการดำเนินงานที่ผ่านมาของโรงเรียน พบว่าผลที่ทำให้สถานศึกษามี ผลประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ จากการตรวจเยี่ยมและประเมินคุณภาพภายนอก คือการพัฒนาทุกอย่างเน้นการพัฒนาในภาพรวมยังไม่มีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนมาแก้ปัญหาอย่างจริงจัง การพัฒนาส่วนใหญ่เน้นการพัฒนา เป็นกลุ่มใหญ่ และพัฒนาผู้เรียนที่มีความพร้อมและมีความเป็นเลิศในแต่ละวิชา แม้มีการทำงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนแต่กว่าครึ่งเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในภาพรวม และการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละวิชายังไม่เป็นการพัฒนาผู้เรียนตามตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์ที่ผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ สิ่งสำคัญในการพัฒนา คือ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการที่ต่างกันตามศักยภาพการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนกลุ่มอ่อนควรได้รับการสอนซ่อมเสริมในจุดประสงค์ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ด้วยวิธีการที่แตกต่างจากการเรียนการสอนปกติในชั้นเรียน ในส่วนการทำการวิจัยของครู ได้ทำวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นการแก้ปัญหาการเรียนของผู้เรียนเฉพาะราย กลุ่มย่อย เน้นเป็นรายตัวชี้วัดจุดประสงค์ที่เป็นจุดอ่อนของผู้เรียน

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาดังกล่าวที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจากผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงขาดการวิเคราะห์ผลประเมินผล และติดตามผล ทั้งจากการประเมินผลของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ที่ไม่นำข้อมูลมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงองค์กรการขาดความร่วมมือกันอย่างจริงจังในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อนักเรียนโดยตรง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา และสามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนาด้านนโยบายของสถานศึกษา แนวทางพัฒนาด้านพัฒนาองค์กร และแนวทางพัฒนา

บุคลากร ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยรวม ซึ่งผลงานวิจัยจะมีคุณค่าต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและครูให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศก่อให้เกิดคุณภาพและความพึงพอใจแก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา
2. เพื่อสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาผลของการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
4. เพื่อประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา
2. สร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
4. ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

โดยสรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

1. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ประกอบด้วย

1.1 ประชากรที่ใช้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา จำนวน 70 คน ซึ่งประกอบไปด้วยครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์หาองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ ความสามารถทางด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 มี 2 ฉบับ ดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ใช้สอบถามครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

2.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างสำหรับการวิจัย เรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ แบบสัมภาษณ์นี้สำหรับนำไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้ง 5 คน ดังกล่าวข้างต้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยสรุปผลที่ได้จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำประเด็นสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์มาสร้างแบบสอบถามครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 เก็บแบบสอบถามจากสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์จากครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน

3.3 เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาสังเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่างๆ ตามองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

4.1.1 ค่า IOC (Item Objective Congruence)

4.1.2 สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

4.2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.5 ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มประชากร

1.1 คณะกรรมการยกร่างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16 คน ประกอบไปด้วยคณะผู้บริหาร 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ จำนวน 1 คน หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา 1 คน หัวหน้างานวัดประเมินผล 1 คน และหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มประชากรที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ตรวจสอบข้อมูลโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 2 มี 6 ฉบับ ดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการยกร่างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.2 ฉบับที่ 2 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.3 ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.4 ฉบับที่ 4 คู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.5 ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.6 ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของคณะผู้บริหารและคณะครูต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยสรุปผลที่ได้จากสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในประเด็นร่างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3.2 ยกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 คน

3.4 รวบรวมแบบสอบถามความพึงพอใจของคณะผู้บริหารและคณะครูต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จากการทดลองใช้งานจากการทดลองใช้หาประสิทธิภาพจากโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 จำนวน 3 โรงเรียน

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

4.1.1 ค่า IOC (Item Objective Congruence)

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

1. กลุ่มประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ประกอบไปด้วย

1.1 คณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงาน ซึ่งประกอบไปด้วย ฝ่ายบริหารจำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน หัวหน้าสาขาวิชา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 1 คน ต่อการประเมิน 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 8 กลุ่มสาระ รวม 24 คน

1.2 ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 70 คน จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 ฝ่ายบริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน ซึ่งประกอบไปด้วยรองผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 3 มี 6 ฉบับ ดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.2 ฉบับที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.3 ฉบับที่ 3 แบบประเมินการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.4 ฉบับที่ 4 แบบประเมินผลการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2.5 ฉบับที่ 5 แบบประเมินประเมินสมรรถนะประจำสายงานของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

2.6 ฉบับที่ 6 แบบประเมินความพึงพอใจของคณะผู้บริหารที่มีต่อครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3.2 ดำเนินการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3.3 อบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ความสำคัญขององค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้ง 8 องค์ประกอบ

3. การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ไปทดลองใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

3.4 ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามและสะท้อนผล ดังนี้

1. การนิเทศติดตามการดำเนินงาน กิจกรรมการเรียนการสอนของคณะครู

2. ประเมินการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3. ประเมินผลสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

4. ประเมินประเมินสมรรถนะประจำสายงานของครู ใน 4 ประเด็น ก่อนและหลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

5. ประเมินความพึงพอใจของคณะผู้บริหารที่มีต่อครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

4.1.1 ค่า IOC (Item Objective Congruence)

4.1.2 สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 สถิติสำหรับเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะครูประจำสายงาน เพื่อเปรียบเทียบว่าหลังใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีทดสอบที (t-test) โดยใช้สูตร t – test dependent

ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

1. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้การประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ คือ ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา จำนวน 70 คน ซึ่งประกอบไปด้วยครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2563

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลแบบประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ และสรุปผลการประเมินรูปแบบ ได้รับแบบประเมินกลับมา จำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ได้แก่

4.1.1 IOC (Item Objective Congruence)

4.1.2 สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ที่มีคะแนนสูงสุดได้แก่ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($PNI_{modified}$) = 0.51 รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันด้านร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ และ ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม($PNI_{modified}$) = 0.49 ส่วนด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาวิชาชีพมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) = 0.48 สำหรับด้านการส่งเสริมสนับสนุนด้านภาวะผู้นำด้านชุมชนกัลยาณมิตรและด้านการติดตามผลและสะท้อนผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) = 0.47

2. รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยาประกอบไปด้วยประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ 67 ประเด็นได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน 8 ประเด็น 2) ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน10 ประเด็น 3) ด้านร่วมมือร่วมแรงร่วมใจประกอบด้วย 8ประเด็น 4) ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม 3 ประเด็น 5) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาวิชาชีพ 8 ประเด็น 6) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนด้านภาวะผู้นำ12 ประเด็น 7) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร 8 ประเด็นและ 8) ด้านการติดตามผลและสะท้อนผล 10 ประเด็น

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ผลการดำเนินการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดังนี้

1.1 สรุปผลการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการดำเนินงานตามที่ดีรับมอบหมาย

1.1.2 ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ร่วมกับรองผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อดำเนินการวางแผนขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ในประเด็นหลักๆ

1.1.3 อบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องในการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในชั้นเรียน แนวทางการวัดผลประเมินผลจาการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในชั้นเรียน

1.1.4 ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามและสะท้อนผล

1.2 สรุปผลการดำเนินงานของครูผู้สอน

ภาพรวมในการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1.2.1 ขั้นที่ 1 รวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ภาพรวมที่เกิดผลลัพธ์ในขั้นที่ 1 คือ

1. เกิดการรวมกลุ่มที่มี วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นทีมที่ต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการพัฒนานักเรียน

2. มีสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร แหล่งเรียนรู้ต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้

1.2.2 ขั้นที่ 2 วิเคราะห์และระบุปัญหา หรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา

ภาพรวมที่เกิดผลลัพธ์ในขั้นที่ 2 คือ

1. ทราบถึงประเด็นปัญหา

2. วิธีการแก้ปัญหา

3. องค์ความรู้หรือประสบการจากผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา

1.2.3 ขั้นที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือกิจกรรม หรือนวัตกรรม

ภาพรวมที่เกิดผลลัพธ์ในขั้นที่ 3

1. ได้หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ได้นวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอน

1.2.4 ขั้นที่ 4 วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงแก้ไข

ภาพรวมที่เกิดผลลัพธ์ในขั้นที่ 4 คือ

1. ข้อดี/จุดเด่น ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ข้อที่ควรปรับปรุง ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ข้อดี/จุดเด่น ในการทดลองสอนของครูผู้สอน (Model Teacher)
4. ข้อที่ควรปรับปรุงในการทดลองสอนของครูผู้สอน (Model Teacher)

1.2.5 ขั้นที่ 5 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ภาพรวมที่เกิดผลลัพธ์ในขั้นที่ 5 คือ

1. ข้อดี/จุดเด่น และ ข้อที่ควรปรับปรุง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสะท้อนการทดลองปฏิบัติกิจกรรมของ ผู้ทำการสอน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา แก้ไข ในประเด็น ข้อดี/จุดเด่น และข้อที่ควรปรับปรุง

1.2.6 ขั้นที่ 6 ประเมินผล/สะท้อนการจัดการเรียนรู้

ภาพรวมที่เกิดผลลัพธ์ในขั้นที่ 6 คือ ผลสะท้อนการจัดการเรียนรู้ อาทิเช่น จุดอ่อนและจุดแข็งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อที่ควรปรับปรุง เสนอแนะอื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถพิเศษของนักเรียน หรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

3.2 ผลการประเมินผลการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูภาพรวมการปฏิบัติของคณะครูอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ผลการประเมินการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา คณะครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.4 สมรรถนะประจำสายงานหลังใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ความพึงพอใจของคณะผู้บริหารที่มีต่อครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

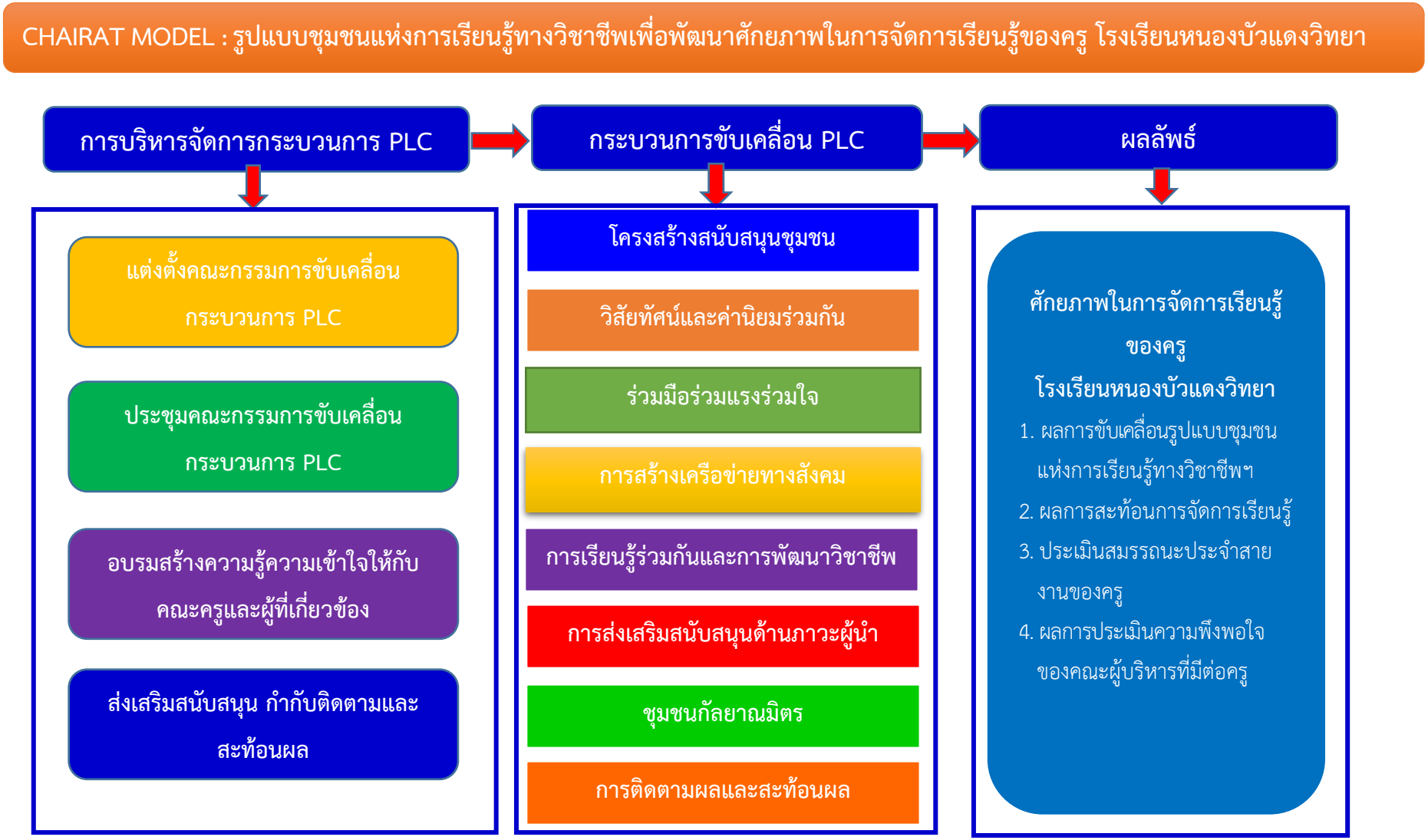

ภาพที่ 2 CHAIRAT MODEL : รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

อภิปรายผล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และค่าดัชนีความต้องการ

จากผลการวิจัยที่ปรากฏผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รวมทั้งลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำประเด็นเหล่านั้นมาสร้างเป็นประเด็นคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์สอบถามครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified priority needs index : PNI Modified เป็นสูตรที่ปรับปรุงจาก PNI ดังเดิมโดย สุวิมล ว่องวาณิช (2550 : 279) เป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพพึงประสงค์และสภาพปัจจุบันแล้วหารด้วยสภาพปัจจุบัน และผลการศึกษาพบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($PNI_{modified}$ = 0.51) เป็นด้านที่มีลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาเพราะจากแบบสอบถามนั้นครูมีความต้องการลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีการจัดสรรเวลาเพื่ออำนวยความสะดวกในการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากร จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและทั่วถึง รวมถึงจัดสถานที่ที่เอื้อตอการศึกษา รองลงมาในความต้องการจำเป็นทางวิชาชีพ คือ ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน ($PNI_{modified}$ = 0.49) ประเด็นนี้คณะครูในโรงเรียนมีความมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงการเรียนรู้ของครูในทุก ๆ ภารกิจ สิ่งสำคัญคือการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ ด้านการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ ($PNI_{modified}$ = 0.49) นั้น คณะครูมุ่งหวังร่วมพลังกันในการเรียนรู้ ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการปรับกลยุทธ์หรือเทคนิคในการสอน เปิดใจยอมรับหรือวิธีการที่แตกต่างเพื่อมุ่งหวังความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่นักเรียน และ ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม ($PNI_{modified}$ = 0.49) ในด้านนี้ครูมุ่งหวังเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือกันของโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอก ในการพัฒนาโรงเรียนครูผู้สอน อีกทั้งยังส่งเสริมประสบการณ์ให้กับนักเรียนในด้านความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในส่วนด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาวิชาชีพ ($PNI_{modified}$ = 0.48) ครูมุ่งหวังที่จะต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูท่านอื่น รวมถึงร่วมกันค้นหาองคความรูใหม่ ทักษะ และเทคนิควิธีใหม่ เพื่อนำองคความรู้ ที่ได้ไปประยุกตใชในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน สำหรับ 3 ประเด็นสุดท้ายความต้องการจำเป็น ได้แก่การส่งเสริมสนับสนุนด้านภาวะผู้นำ ($PNI_{modified}$ = 0.47) นั้นครูมุ่งหวังที่จะให้ผู้บริหารส่งเสริมครูผู้สอนให้เป็นผู้ที่มีหลักการเป็นผู้นำที่ดี มีทักษะการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายจากครู อีกทั้งส่งเสริมให้ครูยอมรับบทผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งด้านวิชาการ ด้านนวัตกรรม

การเรียนรู้ และผู้บริหารให้อิสระแก่ครูในการปฏิบัติงานเพื่อให้ครูสามารถออกแบบและตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในส่วนด้านชุมชนกัลยาณมิตร ($PNI_{modified}$ = 0.47) ครูมุ่งหวังให้คณะผู้บริหาร คณะครูในโรงเรียนที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นชุมชนแห่งความสุขในการทำงาน สร้างความรู้สึกปลอดภัย มีอิสระกล่าวพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความวางใจ เคารพซึ่งกัน มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และ ด้านการติดตามผลและสะท้อนผล ($PNI_{modified}$ = 0.47) ครูมุ่งหวังการจัดการเรียนรู้ภายใต้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์ ทบทวน นิเทศ ติดตาม สะท้อนปญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อชี้แนะแกไขข่อบกพรองในการปฏิบัติงาน หาแนวทางวางแผนปรับปรุงแก้ไขและร่วมกันพัฒนาต่อยอด

2. องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

จากผลการวิจัยองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา โดยผู้วิจัยได้เริ่มจากการวิจัยเอกสาร (Document research) แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รวมทั้งลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำประเด็นเหล่านั้นมาสร้างเป็นประเด็นคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์สอบถามครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified priority needs index : PNI Modified เพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเอกสาร (Document research) อีกครั้ง โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่สอดคล้องใกล้เคียงกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ ของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างสำหรับนำไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 ท่าน ในการพิจารณาเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะต่างๆ ในเรื่องของทฤษฎีความเหมาะสม จากนั้นนำมาสรุปรวบรวมในประเด็นต่างๆ ตามองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และสภาพพึงประสงค์หรือความต้องการจะเป็นของชุมชนแห่งการเรียนรู้โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ทั้งนี้การดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนให้สำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่เหมาะสม และเมื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ระยะที่ 2 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพกับโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในการทดลองครั้งนี้คือคณะผู้บริหารจำนวน 6 คน คณะครูจำนวน 68 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของคณะผู้บริหารต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจของคณะครูต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ หลังนำไปทดลองใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ ตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากคณะครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแปลผลทำให้ทราบองค์ประกอบหรือลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน หลังจากนั้นได้ทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อนำองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาร่างเป็นรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 67 ประเด็น หลังจากนั้นได้นำไปทดลองใช้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้ดำเนินเป็นขั้นเป็นตอน ตามหลักการของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลให้การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ ตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากคณะครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ไปทดลองใช้มีประสิทธิภาพ ในการหาข้อบกพร่องของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล สพฤกษ์ศรี (2561) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ พัฒนาและหาคุณภาพของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ วิชาชีพฯ ที่พัฒนามีชื่อว่า “IDEA Model” ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration : I) ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย (Destination : D) ขั้นที่ 3 การเสริมสร้างพลังการสอน (Empowering:E) ขั้นที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงพัฒนา (Action : A) ทั้งนี้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ (Coaching) การเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษา (Mentoring) การสะท้อนผลแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Reflection) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Evolution) ผ่านเทคโนโลยีในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงทำให้รูปแบบประสบความสำเร็จรูปแบบมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.56/86.67

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการที่ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกันในชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพแล้ว จำเป็นต้องร่วมกันกำหนดบทบาทใหม่ที่เหมาะสมสำหรับครู โดยต้องทบทวนการที่ต้องให้ครูใช้เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันอยู่หน้าชั้นเรียน และอยู่กับนักเรียนตลอดเวลา หรือมีภาระงานพิเศษที่มากเกินไปนั้น ส่งผลให้ครูมีชั่วโมงว่างน้อยลง ดังนั้นฝ่ายบริหารต้องจัดสรรเวลาว่างให้ครูเพิ่มขึ้น เพื่อให้ครูได้ใช้เวลาส่วนหนึ่งไปจัดทำแผนการสอนหรือเตรียมการสอน มีเวลาประชุมปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงาน หรือแม้น

กระทั่งมีเวลาการให้คำปรึกษาและทำงานกับนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงการแวะเยี่ยมชั้นเรียนอื่นเพื่อสังเกตการเรียนการสอน และการได้ใช้เวลาไปเพื่อกิจกรรมต่างๆ ด้านการพัฒนาวิชาชีพของครูมากขึ้น โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิผลมากขึ้นและช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนสูงตามไปด้วย เพราะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จะลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น ทำให้ครูเกิดความรู้สึกว่า ต้องการร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนานักเรียน ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือมีการค้นพบความรู้ และความเชื่อที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและตัวผู้เรียนซึ่งที่เกิดจากการคอยสังเกตอย่างสนใจ เข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานยิ่งขึ้นจนตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ซึ่งจากผลการวิจัย นักวิชาการศึกษาและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สอดรับกับคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ที่มีผล การเรียนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยค่าผลการเรียนเฉลี่ยรวมปีการศึกษา 2563 เทียบกับ ปีการศึกษา 2562 มีค่าความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 7.62 ซึ่งสูงกว่าที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการที่ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกันในชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพแล้ว ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องร่วมกันกำหนดบทบาทที่เหมาะสมทั้งกับครูและฝ่ายบริหาร เพื่อช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา ร่วมกันสร้างนวัตกรรมการสอน รวมไปถึงนิเทศการสอนของเพื่อนครู เพื่อให้กำลังใจรวมไปถึงข้อเสนอแนะ และร่วมกันสะท้อนผล ติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าครูคือผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ หรือขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละวิชา สำหรับผลการวิจัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ในประเด็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกกลุ่มสาระ

ระยะที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ ตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากคณะครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา เพื่อให้ได้ความต้องการจำเป็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อีกทั้งได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นและเหมาะสมสำหรับการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแปลผลทำให้ทราบองค์ประกอบหรือลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน หลังจากนั้นได้ทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อนำองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาร่างเป็น

รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 67 ประเด็น หลังจากนั้นได้นำไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีทั้งนักวิชาการศึกษาและผู้อำนวยการเชี่ยวชาญทางด้านนี้ พิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับคณะผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน และมีการประเมินผลความพึงพอใจของคณะผู้บริหารต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และความพึงพอใจของคณะครูต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จนเป็นที่น่าพึงพอใจ หลังจากนั้นผู้วิจัยถึงได้นำมาทดลองใช้จริงกับคณะครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ปีการศึกษา 2563 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้ดำเนินเป็นขั้นเป็นตอน ตามหลักการของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้จนส่งผล ให้การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ ประสบผลสำเร็จทั้งผลการประเมินรูปแบบชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ในภาพรวมรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับอำอาจ เหลือน้อย (2561) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริงในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. **ข้อเสนอแนะทั่วไป**

ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ไปใช้ควรเพิ่มเติมในด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน เพราะในด้านนี้ความพร้อมของสถานศึกษาโดยเฉพาะสถานที่ สื่อการเรียนการสอน ต้องเพียงพอ การอำนวยความสะดวกให้แก่คณะครู สำคัญมากในการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ไปทดลองใช้

1.2 การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ไปใช้ควรเพิ่มเติมในด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมคณะผู้บริหารคณะครู ดำเนินการด้านนี้ให้มากที่สุดเพราะจะส่งผลให้ทั้งคณะครูและนักเรียนได้เปิดกว้างทั้งด้านองค์ความรู้และเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับนักเรียนได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา หรือความสามารถพิเศษ ด้านอื่นๆ ของผู้เรียน

2. **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป**

นำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพฯ: สกสค.

โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา. (2562). **การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาปีการศึกษา 256**1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ตถาตาพลับลิเคชั่นจำกัด.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2562). **การพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภัทรา สภาพอัตถ์. (2562). **การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล สพฤกษ์ศรี. (2561). **ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2561**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา . (2559). **7 ทศวรรษใต้ร่มพระบารมี พระบรมราโชวาทด้านการศึกษา.** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท เอส.ซี.พริ้นท์แอนด์แพค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://obeclaw.obec.go.th/archives/1231. [20 กันยายน 2562]

อำนาท เหลือน้อย. (2561). **รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

Wells, C. and L. Feun. “Implementation of Learning Community Principles : A Study of Six High Schools,” **National Association of Secondary School Principals Nassp Bulletin**. 91(2) : 141-151, 2007.